

**Відокремлений структурний підрозділ
«Полтавський фаховий коледж
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сімейне право»**

Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081 Право	
Освітня програма	Право	
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	
Викладач (ПП)	Худолій Тетяна Ігорівна	
	Посада, категорія	Викладач, спеціаліст II категорії
	Науковий ступінь	-
	Вчене звання	-
	Контактний телефон:	(0532) 56-01-42
	E-mail	t.i.khudolii@nlu.edu.ua
	Робоче місце	206 аудиторія
Статус дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Курс/семестр	ДФН: 2 курс/ III семестр (для студентів, які вступили на основі повної загальної середньої освіти). 2 курс/ VI семестр (для студентів, які вступили на основі базової середньої освіти). ЗФН: 3 курс/ V семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	ДФН: 60 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 10 год.) ЗФН: 60 годин (лекції – 4 год., практичні заняття – 2 год., самостійна робота – 54 год.)	
Циклова комісія	Правових фундаментальних та професійно-практичних дисциплін	
Час та місце проведення занять	Згідно з розкладом в аудиторії	
Час та місце проведення консультацій	Понеділок з 15.00 до 15.40, ауд. 206	

Кількість кредитів ЄКТС	2
Форма підсумкового контролю	Залік
Сторінка дисципліни в Інтернеті	-
Мета навчальної дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Сімейне право» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння знаннями і уміннями з питань формування правовідносин між подружжям, дітьми та родичами тощо - є засвоєння нормативного матеріалу, закріпленого системою актів вітчизняного сімейного законодавства, міжнародних договорів, актів вищих судових інстанцій; формування навичок прийняття рішень та опанування логікою розв'язання ситуативних завдань з аргументацією висновків у сімейних справах а також складання процесуальних документів.
Предмет навчальної дисципліни	Сукупність шлюбно- сімейних відносин, які складаються у сім'ї між чоловіком та дружиною, батьками і дітьми, іншими особами, які пов'язані між собою відносинами родинності або відносинами щодо виховання дітей.
Зміст навчальної дисципліни (дидактична структура)	<p>Поняття сім'ї. Право на сім'ю. Поняття, предмет та метод сімейного права як галузі приватного права. Принципи сімейного права. Державне регулювання сімейних правовідносин. Аналогія в сімейному праві. Сімейні правовідносин. Підстави їх виникнення, зміни та припинення. Захист сімейних прав та законних інтересів.</p> <p>Поняття шлюбу та його правова природа. Державна реєстрація шлюбу. Умови та порядок укладення шлюбу. Необхідні документи для реєстрації</p>

шлюбу в органах ДРАЦС. Строки та місце реєстрації шлюбу. Шлюб за добу. Проживання однією сім'єю без укладення шлюбу. Укладення шлюбу з іноземцем (в т.ч. укладення шлюбу на території іншої країни та його подальша легалізація в Україні). Укладення шлюбу в лікарні, у місцях відбування покарання та СІЗО тощо. Режим окремого проживання подружжя (сепарація).

Поняття шлюбного договору: його загальна характеристика. Право на укладення шлюбного договору. Зміст шлюбного договору. Форма шлюбного договору. Початок дії та строк дії шлюбного договору. Визначення у шлюбному договорі правового режиму майна. Зміна умов шлюбного договору. Право на відмову від шлюбного договору. Розірвання шлюбного договору.

Поняття недійсності шлюбу, його правові підстави. Порядок визнання шлюбу недійсним. Наслідки визнання шлюбу недійсним. Фіктивний шлюб: поняття та ознаки.

Поняття та підстави припинення шлюбу. Припинення шлюбу шляхом добровільного розірвання. Судовий порядок припинення шлюбу. Правові наслідки розірвання шлюбу (прізвища, проживання колишнього подружжя, визначення місця проживання дитини). Підстави поновлення розірваного шлюбу.

Право власності на аліменти. Підстави

стягнення аліментів на неповнолітніх та повнолітніх дітей. Порядки стягнення аліментів в Україні: переваги та недоліки. Добровільна сплата аліментів. Примусове стягнення аліментів: позовне та наказове провадження. Розмір аліментів та порядок його зміни. Право одного з подружжя на утримання. Право на утримання після розірвання шлюбу. Способи надання утримання одному з подружжя. Договір подружжя про надання утримання. Час, протягом якого сплачуються аліменти одному з подружжя. Визначення розміру аліментів одному з подружжя за рішенням суду. Припинення права одного з подружжя на утримання. Позбавлення права на утримання або обмеження його строку.

Права та обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини. Права батьків по захисту дитини. Права батьків і дітей на майно. Обов'язок батьків утримувати дитину та способи його виконання. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дітей. Обов'язок дітей утримувати батьків та його виконання.

Поняття усиновлення, його суб'єкти і умови. Опіка та піклування над дітьми. Прийомна сім'я. Договір про патронат. Згода дитини на проживання у сім'ї патронатного вихователя. Плата за виховання дитини. Обов'язки патронатного вихователя. Припинення договору про патронат. Прийомна сім'я. Прийомні батьки. Прийомні діти.

Створення прийомної сім'ї. Дитячий будинок сімейного типу. Батьки-вихователі дитячого будинку сімейного типу. Вихованці дитячого будинку сімейного типу. Створення дитячого будинку сімейного типу. Діти, над якими встановлюється опіка, піклування. Особа, яка може бути опікуном, піклувальником дитини. Опіка та піклування над дитиною, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі. Права дитини, над якою встановлено опіку або піклування. Права та обов'язки опікуна, піклувальника щодо дитини. Припинення опіки, піклування над дитиною.

Поняття, види та ознаки насильства в сім'ї. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство та примушування до вступу в шлюб (ст. 126-1 КК України, ст. 151-2 КК України). Останні зміни до законодавства по запобіганню злочинів проти статевої свободи.

Міжнародний захист прав дітей: історичний аспект. Міжнародні організації, які займаються захистом прав дітей. Рада Європи в механізмі захисту прав дітей. Європейська фундація прав людини в механізмі захисту прав дітей. ЮНІСЕФ в механізмі захисту прав дітей. Протидія дитячому рабству, експлуатації та торгівлі дітьми. Україна в процесі протидії торгівлі людьми. Відповідальність за злочини, вчинені

	проти дітей.
Лінк на дисципліну	https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=361
Пререквізити навчальної дисципліни	Конституційне право.
Кореквізити	«Цивільне право», «Реєстрація актів цивільного стану», «Виконавче провадження».
Постреквізити	«Цивільний процес», «Цивільне право», «Процесуальні документи в цивільному судочинстві», «Виробнича практика».
Основні загальні та фахові компетентності	<p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності у стандартних та не стандартних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.</p> <p>ЗК 7. Здатність адаптуватися до нових ситуацій і умов</p> <p>ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді.</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати неупереджені, вмотивовані рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних технологій, баз даних та збору інформації із різних джерел.</p> <p>ФК 4. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне право, цивільне та сімейне право, трудове право, кримінальне право, а також адміністративний процес, цивільний процес та кримінальний процес.</p> <p>ФК 6. Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових</p>

	<p>актів.</p> <p>ФК 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>ФК 10. Уміння самостійно розробляти проекти процесуальних документів у сфері цивільного, господарського, адміністративного та кримінального права.</p> <p>ФК 13. Знання структури та стандартів правничої професії, а також її ролі у суспільстві.</p> <p>ФК 14. Уміння діяти у дусі поваги до юридичної професії.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН 5. Набуття необхідних навичок застосування на практиці актів національного та міжнародного права у сфері захисту прав людини.</p> <p>ПРН 20. Формування системи знань про основні види процесуальних рішень і документування у цивільному, адміністративному, господарському та кримінальному процесах; вироблення навичок самостійного вивчення матеріалів справи, прийняття рішень і грамотного складання процесуальних документів; опанування методологією застосування теоретичних знань процесуального законодавства до конкретних життєвих фактів і ситуацій.</p>
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/залік - 40/60
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>До підсумкового контролю знань допускаються студенти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично та активно працюють на лекціях та мають повний конспект

	<p>лекцій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично та активно працюють на практичних заняттях та не мають невідпрацьованих занять чи негативних оцінок («2»); - вчасно та якісно виконали самостійну роботу, передбачену робочою програмою навчальної дисципліни. - вчасно та якісно виконали індивідуальну роботу, передбачену робочою програмою навчальної дисципліни.
<p>Політика оцінювання результатів навчання та академічна доброчесність</p>	<p>1. Загальні вимоги до студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент повинен дотримуватися академічної доброчесності; - списування під час самостійних та контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних телефонів та планшетів); - роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку; - відвідування занять є обов'язковим (за об'єктивних причин навчання може відбуватись індивідуально, в он-лайн формі за погодженням із заступником директора з навчально-виховної роботи). <p>2. Критерії оцінювання поточної діяльності студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції – 10 б.; - практичні заняття – 15 б.; - самостійна робота – 5 б.; - індивідуальна робота – 10 б. <p>На заліку студент має змогу отримати 60 б.</p> <p>3. Посилання на Положення про моніторинг знань студентів – http://plc.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Положення-про-моніторинг-знань-студентів.pdf</p>